

عنوان: تاثیر آموزش بر آگاهی، نگرش و عملکرد مدرسان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در زمینه رفتارهای

اثربخش آموزش بالینی، ۱۳۸۱

نام دانشجو: بتول محمدی

رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد پرستاری (پرستاری داخلی - جراحی)

استاد راهنما: سوسن ولیزاده

اساتید مشاور: سیما لک دیزجی

شماره پایاننامه: ۱۳۶

مقدمه: یادگیری و کسب مهارت در بالین یکی از مطلوبترین روشهای آموزشی است که ارتباط مستقیمی با ویژگیهای مدرسان بالینی دارد و به نظر می‌رسد اجرای فرآیند یاددهی - یادگیری از طریق مربیان لایق و کارآمد می‌تواند دانشجویان را قادر سازد تا حداکثر استفاده مطلوب را از تواناییهای خود ببرند. با توجه به نتایج مطالعات قبلی در زمینه تعیین رفتارهای اثربخش آموزش بالینی و همچنین تاثیر شگرف مربیان در بهبود نتایج یادگیری دانشجویان، پژوهش حاضر به منظور بررسی تاثیر آموزش بر آگاهی، نگرش و عملکرد مدرسان پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تبریز در زمینه رفتارهای اثربخش آموزش بالینی در سال ۱۳۸۱ انجام گرفته است.

مواد و روش کار: این پژوهش یک مطالعه نیمه تجربی است که جامعه مورد بررسی را کلیه مربیان پرستاری و مامایی (۲۵ نفر) که مشخصات واحدهای پژوهش را دارا بودند، تشکیل دادند. روش انجام پژوهش بررسی آگاهی، نگرش و عملکرد (KAP) قبل و دو ماه بعد از اجرای برنامه آموزشی (کارگاه آموزشی دو روزه) و ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه‌ای شامل چهاربخش بود. بخش چهارم پرسشنامه (بیانیه‌های عملکرد) علاوه بر مدرسان توسط گروهی از دانشجویان که تحت سرپرستی بالینی هریک از مربیان مورد مطالعه آموزش دیده بودند نیز قبل و دو ماه بعد از برگزاری کارگاه تکمیل گردید. نتایج با استفاده از نرم افزار آماری SPSS/WIN(9) و از طریق محاسبه فراوانی مطلق و درصدی، میانگین و انحراف معیار و آزمونهای t تست، آنالیز واریانس یکطرفه، ضریب همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان داد که شرکت مربیان در کارگاه آموزشی تاثیر مثبت در افزایش آگاهی ($p < 0/01$) اصلاح نگرش ($p < 0/01$) آنها در زمینه رفتارهای اثربخش آموزش بالینی داشته است، در ضمن بعد از آموزش نمره عملکرد نیز از دیدگاه مدرسان و دانشجویان افزایش یافته، اما اختلاف معنی دار آماری بین نمرات میانگین عملکرد در قبل و بعد از آموزش مشاهده نشد ($p = 0/21$ ، $p = 0/41$). نتایج همچنین تفاوت معنی دار آماری بین نظرات مربیان و دانشجویان در مورد نحوه عملکرد مربیان در بکارگیری رفتارهای اثربخش آموزش بالینی را نشان داد ($p < 0/001$)

نتیجه گیری: با توجه به اینکه آموزش تاثیر مثبتی بر میزان آگاهی و نحوه نگرش مدرسان در زمینه رفتارهای اثربخش بالینی داشته است، اما بر نحوه عملکرد آنها تنها در یک حیطه (ارزشیابی) از دیدگاه دانشجویان تاثیر مثبت داشته است ($p < 0/01$). به نظر می‌رسد فراهم نمودن بستر مناسب در محیطهای بالینی جهت بکارگیری رفتارهای اثربخش ضروری است. در ضمن نتایج این پژوهش می‌تواند در طراحی ابزار ارزشیابی معتبر برای بررسی اثربخشی آموزش بالینی و انجام ارزیابی از پرستاران و تعیین آنها برای آموزش بالینی به کار رود. علاوه بر این پژوهش حاضر می‌تواند موجب ارتقای انگیزه مدیران بالینی گردد تا موقیتهای منظمی را برای مربیان بالینی جهت به روز شدن اطلاعات و کسب مهارتهای بالینی فراهم نمایند.

کلمات کلیدی: آموزش، آگاهی، نگرش، عملکرد، مدرسان پرستاری و مامایی، رفتارهای اثر بخش آموزش بالینی